

EKOenergija

EKO Sofija

UPOZNAVANJE SA
ZELENOM
ENERGIJOM

Zaramella - Girier - Kunz - Nardò - Reinders - Szabadkai

Septembar 2014

Ovaj strip je nastao kao rezultat EVS projekta EVS
(Evropskog volonterskog servisa).

Crtež: Anita Zaramella

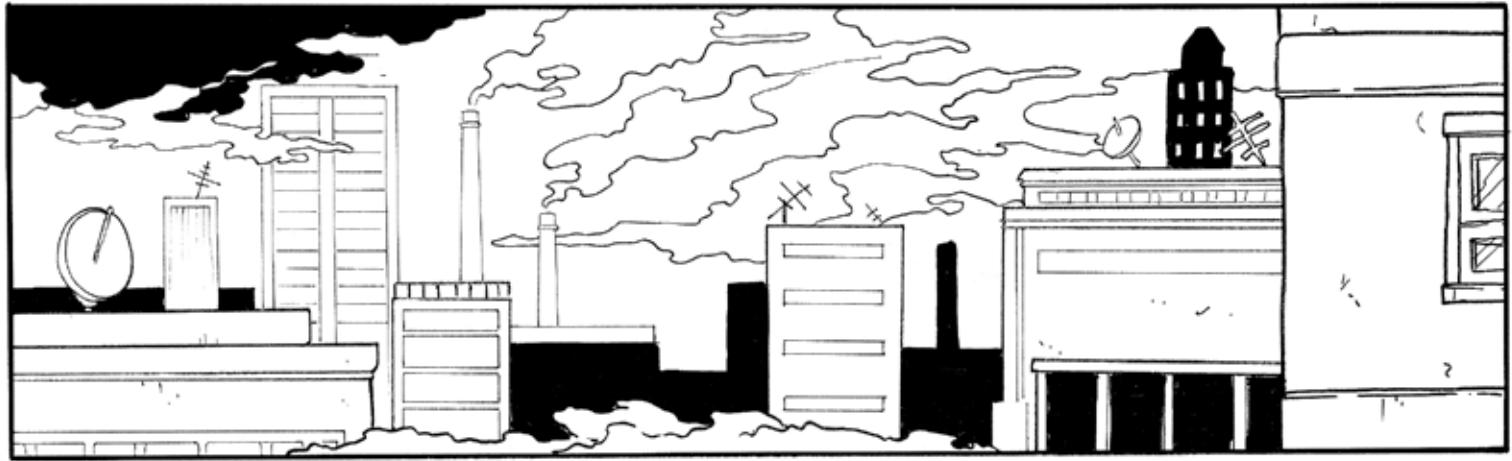
Naracija: Anita Zaramella, Elea Kunz, Fabiola Nardò, Marie Girier, Tim Reinders, Vera Szabadkai.
Svi su volonteri i pripravnici u Sekretarijatu EKOenergije tokom leta 2014.

Zahvaljujemo se Finskoj asocijaciji za zaštitu prirode koji je bio domaćin našim pripravnicima i volonterima. Zahvaljujemo se osoblju časopisa Suomen Luonto za tehničku podršku.

Prevela na srpski jezik: Dragana Murić

Ukoliko želite da iskoristite ovaj strip ili njegove delove. Molimo Vas da obavestite EKOenergiju na info@ekoenergy.org. Podržavamo distribuciju ovog stripa. Izmene nisu dozvoljene.

Strip takođe možete pronaći na stranici www.ekoenergy.org

HAJDE, GRADONAČELNICE.
IMALI SMO DOGOVOR. NIJE VREME
ZA PREDOMIŠLJANJE.

NE PREDOMIŠLJAM SE.
SAMO VAM GOVORIM DA JE
NEKOLIKO SAVETNIKA
POKAZALO INTERES ZA
DRUGE PREDLOGE. PREDLOG
ENERGOSOLARA.

ŠALITE SE!
FOSILIJA IMA VIŠE OD 100
GODINA ISKUSTVA. KAKO
MOŽETE POVEROVATI DA
NEKOLIKO VETRENJAČA MOŽE
DA PROIZVESTI KOLIČINU
ELEKTRIČNE ENERGIJE KOJA
NAM JE POTREBNA?

DA, ALI VAM JE POZNATO,
GOSPODINE KARBUNKULUS, DA
POSTOJI ZABRINUTOST ZA...ZNATE...
KLIMATSKE PROMENE

PRESKOČIMO HIPI PRIČE. ZNATE
VRLO DOBRO DA ĆE NAŠA ELEKTRANA BITI
NAJEFIKASNija ELEKTRANA TE VRSTE

ŠTA VIŠE, ZAHVALJUJUĆI NOVIM
INVESTICIJAMA, MOĆI ĆEMO DA
UGASIMO JEDNU MANJU ELEKTRANU.
TO JE DOBRO ZA PLANETU, ZAR NE?

SLAŽEM SE SA VAMA, GOSPODINE KARBUNKULUS.
ALI NE SLAŽU SE SVI SA TIM. IZBORI SU ZA 18
MESECI, I NE MOGU DA PRIUŠTIM SEBI
NEZADOVOLJSTVO GLASAČA.

U SVAKOM SLUČAJU, NE BUDITE PESIMISTA. KLIMATSKE
PROMENE NISU PREDSTAVLJALE PROBLEM DO SAD.
BRINUĆEMO O TOME KAD DOĐE VРЕME. MISLITE LI DA
POSTOJI PROBLEM KOJI NAUKA NE UME DA REŠI?

DA LI ZAISTA MISLITE DA VAŠI GLASAČI
BRINU O TOME? VAŠIM GLASAČIMA TREBA
ELEKTRIČNA ENERGIJA. TO NAM JE
PRIMARNA BRIGA TRENTUNO.

HMM... RAK.
SIROMAŠTVO. GLAD.

GRADONAČELNICE, ZAVRŠILA SAM SA POSLOM ZA DANAS. MOGU LI IĆI?

DA SOFIJA, MOŽETE IĆI. MISLIM DA ĆEMO SVI ZAVRŠITI ZA DANAS

BIO JE OVO JEDAN PAKLENI DAN!

GRADONAČELNICE! IMAMO NEŠTO DA VAS PITAMO! MOLIMO VAS, GRADONAČELNICE!

NE SAD,
ZAUZETA SAM

SOFIJA, KAKVA JE OVO GUŽVA?

HEJ! IZGLEDA KAO...
NE ZNAM, NEŠTO OKO ELEKTRANE.

PIH! POLITIČARI!
NIKADA NE SLUŠAJU!

HAJDEMOSA MARIJA,
KREĆEMO SA PETICIJOM.

"NE FOSILNIM GORIVIMA - DA
OBNOVLJIVOJ ENERGIJI"

KLIMATSKE PROMENE
SU REALNOST. FOSILNA
GORIVA NAM UNIŠTAVAJU
PLANETU.

ČEMU SLUŽI OVA
PETICIJA?

ŠALJEMO PORUKU
POLITIČARIMA DA ŽELIMO
OBNOVLJIVU ENERGIJU, NE
FOSILNA GORIVA.

NE ŽELIMO NOVU
ELEKTRANU FOSILIJE.
ŽELITE LI DA
POTPIŠETE?

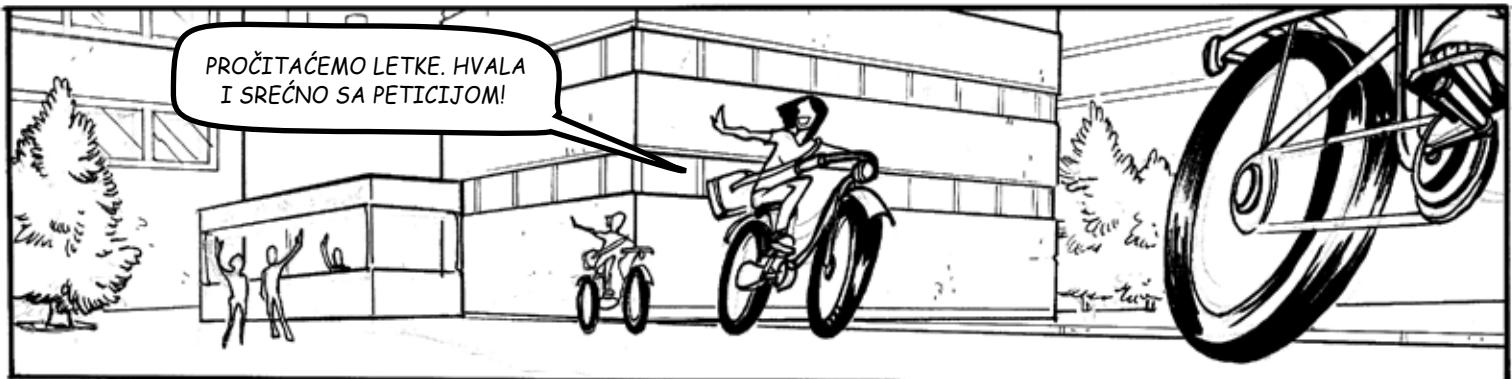
AKO NE UGALJ, ŠTA JE
ALTERNATIVA?

IMAMO TOLIKO
IZBORA. SUNCE,
VETAR...PRELAZIMO NA
OBNOVLJIVE IZVORE!

AKO FOSILIJA KORISTI
SAMO NEOBNOVLJIVE
IZVORE, KO JE ZELEN?

POSTOJI MNOGO ZELENIH PONUĐAČA.
JEDAN OD NJIH, ENERGOSOLAR, JE
ZAINTERESOVAN ZA IZGRADNJU
VETRENJAČA U BARTONOVOJ DOLINI.

ZNAČI O TOME SU
PRIČALI...

Pogledajte ovde. Saznajte više o našoj EKOenergija sertificiranoj električnoj energiji'."/>

DA LI SI IKAD ČULA ZA ENERGOSOLAR

UPRAVO IH TRAŽIM NA GUGLU...POGLEDAJ OVO...

ENERGOSOLAR

ZA VAS ZA OKOLINU ZA BUDUĆNOST

Električna energija iz veta, vode i sunca za Vaš dom? [Pogledajte ovde](#).
Saznajte više o našoj EKOenergija sertificiranoj električnoj energiji

EKOenergija

Ekološka oznaka za električnu energiju

Naslovna O nama EKO oznaka Kako kupiti EKOenergiju

EKOenergija je mreža 35 organizacija za zaštitu životne sredine iz skoro svih zemalja Evrope. Promovišemo korišćenje obnovljive energije i pružamo korisnicima mogućnost stvaranja dodatne vrednosti od Ugovora o električnoj energiji.

EKOenergija je takođe naziv pan-evropske ekološke oznake za struju. EKOenergija je obnovljiva energija. Pri tome, EKOenergija je proizvedena u elektranama koje ispunjavaju kriterijume održivosti postavljene od strane mreže EKOenergije.

[Saznajte više o zelenoj energiji i klimatskim promenama->](#)

[Saznajte više o Klimatskom fondu](#)

...POGLEDAJTE OVDE. "EKOENERGIJA FOND ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE". ŠTA BI TO MOGLO BITI?

ČIME SE JOŠ BAVE LJUDI U EKOENERGIJI?

MISLIM DA SU POSTAVILI SET KRITERIJUMA ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE ZA ELEKTRANE. PROČITAJ OVO.

POSTOJE KRITERIJUMI EFIKASNOSTI ZA ELEKTRANE BIOMASE, ČAK SU NEKE VRSTE BIOMASE ISKLJUČENE, KAO NA PRIMER VRSTA KOJA MOŽE BITI KORIŠĆENA I KAO HRANA.

Fond za zaštitu životne sredine

Za svaki prodati MWh EKOenergija hidroenergije, minimum 10 centi ide u "EKOenergija Fond za zaštitu životne sredine". Novac se odatle koristi za obnovu rečnih korita.

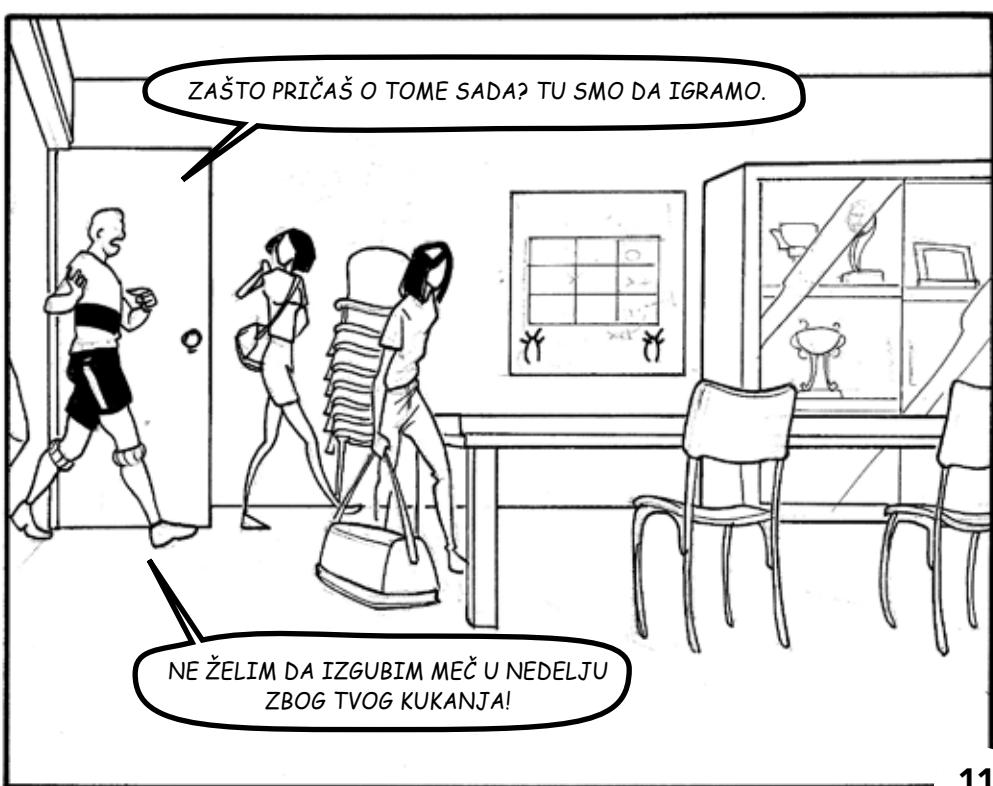
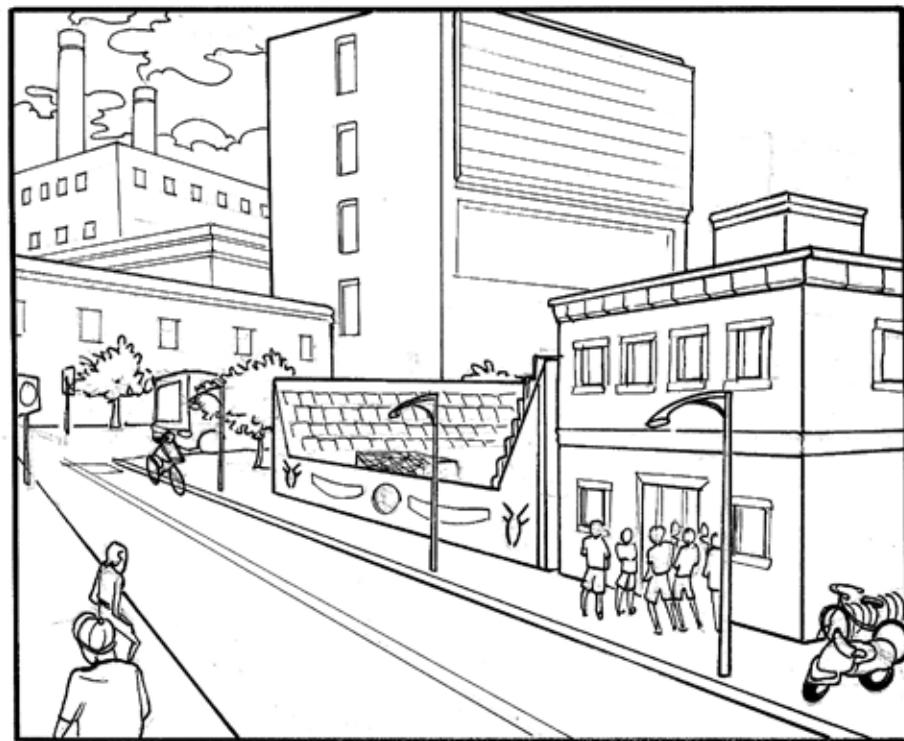
Saznajte više ->

ZAŠTO NE PROMENIMO UGOVOR? NAŠ NOVAC BI ODLAZIO NA NEŠTO ZAISTA KORISNO.

IDI NA DEO "KAKO KUPITI EKOENERGIJU", SOFIJA.

NE RADI SE O MOM KUKANJU, POSTOJI
MNOGO AKTIVISTA KOJI PROMOVIŠU
VETRENJAČE.

HAJDE SOFIJA.
VETAR...HAHAHA! TO
NIKADA NEĆE
FUNKCIONISATI....

ZAŠTO DA NE? U NEKIM
ZEMLJAMA, ONE VEĆ
PROIZVODE VIŠE OD 20%
STRUJE. I TO JE TEK POČETAK.

TO SU PRAZNE HIPI PRIČE KOJE
TE VRAĆAJU U KAMENO DOBA,
SOFIJA.

SIGURNA SAM DA STE ČULI ZA
GLOBALNO ZAGREVANJE I
KLIMATSKE PROMENE. ZELENA
ENERGIJA IH MOŽE ZAUSTAVITI,
A NAŠ GRAD SLUŽITI ZA PRIMER
DRUGIMA.

ČEKAJ, ZAR
FOSILIJA NIJE NAŠ
SPONZOR?

DA, ZAŠTO
PITAŠ?

BUDU LI ONI IMALI VIŠE PARA, IMAĆEMO I MI!

ZAŠTO BI...
NEMA VEZE.

RADI SE O
MOGUĆNOSTI
IZBORA. SAMO
RAZMISLITE O TOME.

SVE JE TO U REDU, SOFIJA, ALI ŠTA MI
MOŽEMO UČINITI? MISLIM, GRADSKI
SAVET DONOSI ODLUKU O TOME.

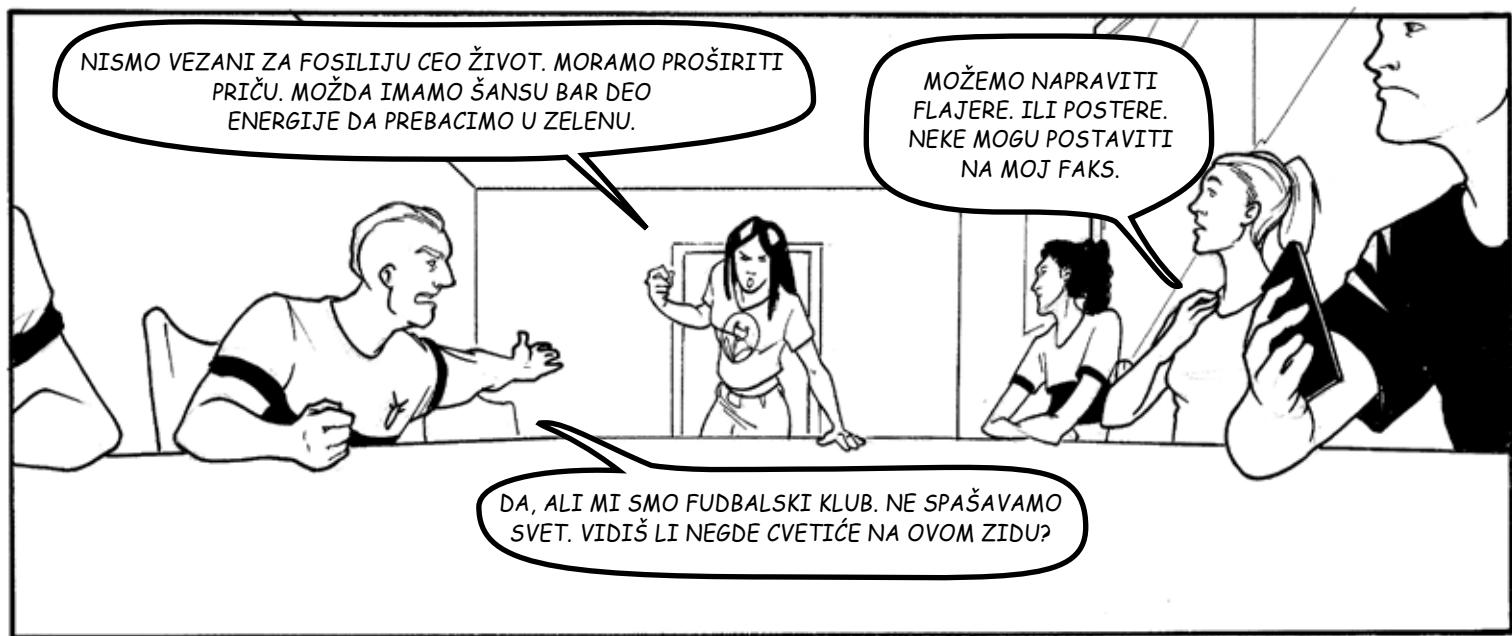
SOFIJA, TI RADIŠ U GRADSKOJ
VEĆNICI, ZAR NE? JESI LI IKADA
PROBALA DA PODIGNEŠ OVO
PITANJE?

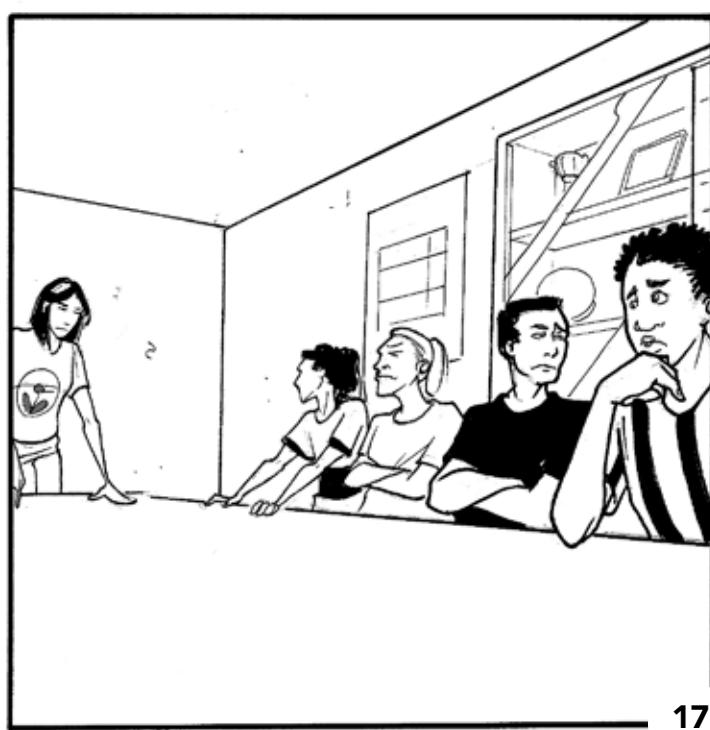

JOŠ NE. ŽELELA SAM
DA SE INFORMIŠEM PRE
TOGA.

MOŽEMO LI KRENUTI SA TRENINGOM?

OPUSTI SE MARKO, IGRĀCĒMO...
POBEDA NIJE SAMO REZULTAT
TRENINGA, NEGO I
TIMSKOG DUHA.

ALI ŠTA JE SA PRVENSTVOM...

DA LI ĆEMO POBEDITI, ZAVISI OD NAS, NE OD NJIH...

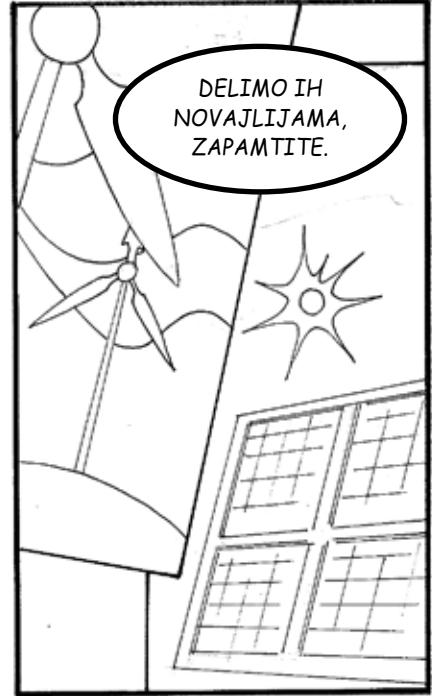
ALI SE NADAM DA SE MARKOVI STRAHOVI NEĆE OSTVARITI...

VIDEĆEMO...

IDIOTI. SREĆNO.
ZAŽALIĆETE.

DA, SVI SMO IH DOBILI. ČITAM PONUDU ENERGOSOLAROM PONOVO. ZVUČI BOLJE NEGO ŠTO SE SEĆAM.

TE EKOLOŠKE BESMISLICE? NEMAM VREMENA.

ZAVRŠIĆEŠ SA DREDOVIMA U KOSI I CVETIĆIMA NA KOŠULJI AKO NE PRIPAZIŠ.

ŠTA SE DEŠAVA KAD NEMA NI VETRA NI SUNCA?

POSTOJE DRUGI IZVORI OBNOVLJIVE ENERGIJE, KAO ŠTO JE HIDROENERGIJA I BIOMASA, KOJI SU UVEK DOSTUPNI. TEHNOLOGIJA ZA SKLADIŠTENJE ENERGIJE SE TAKOĐE POBOLJŠAVA.

MOGLI SMO PROČITATI DA SU VETRENJAČE OPASNE ZA PTICE.

ZGRADE I SAOBRAĆAJ UBIJU MNOGO VIŠE PTICA NEGOT VETRENJAČE, DA NE POMINJEMO KLIMATSKE PROMENE

I LOKACIJA JE BITNA. EKOENERGIJA VODI O SVEMU TOME RAČUNA.

ZAR NIJE ENERGIJA VETRA SKUPA? HOĆE LI NAŠI RAČUNI BITI VEĆI?

NIJE TAČNO DA JE OBNOVLJIVA ENERGIJA SKUPLJA.

ZAŠTO NE BI ZAPALILI GRADSKO SMEĆE! TO JE OBNOVLJIVO, ZAR NE?

ZAŠTO JA NE BIH KUPIO SOLARNE PANELE SAMO ZA SEBE?

NE SVI ODJEDNOM.

UKOLIKO BI TERMOELEKTRANE PLAĆALE FER CENU ZA ZAGAĐENJE KOJE IZAZIVAJU, OBNOVLJIVA ENERGIJA BI BILA JEFTINIJA NEGOFOSILNA. NA SVE TO, VETAR JE UVEK BESPLATNO DOSTUPAN. ŠTO UGALJ NIJE.

ŠTA JE SA EKOENERGIJOM?
MOGU LI NAM ONI IZGRADITI VETRENJAČE?

EKOENERGIJA JE OZNAKA KOJA GARANTUJE DA JE STRUJA ZELENA.
ENERGOSOLAR CE IZGRADITI TURBINE.

NE MORATE KUPITI STRUJU OD ENERGOSOLARA: RADI SE SAMO O MOGUĆNOSTI IZBORA.

DA, VI DESNO.

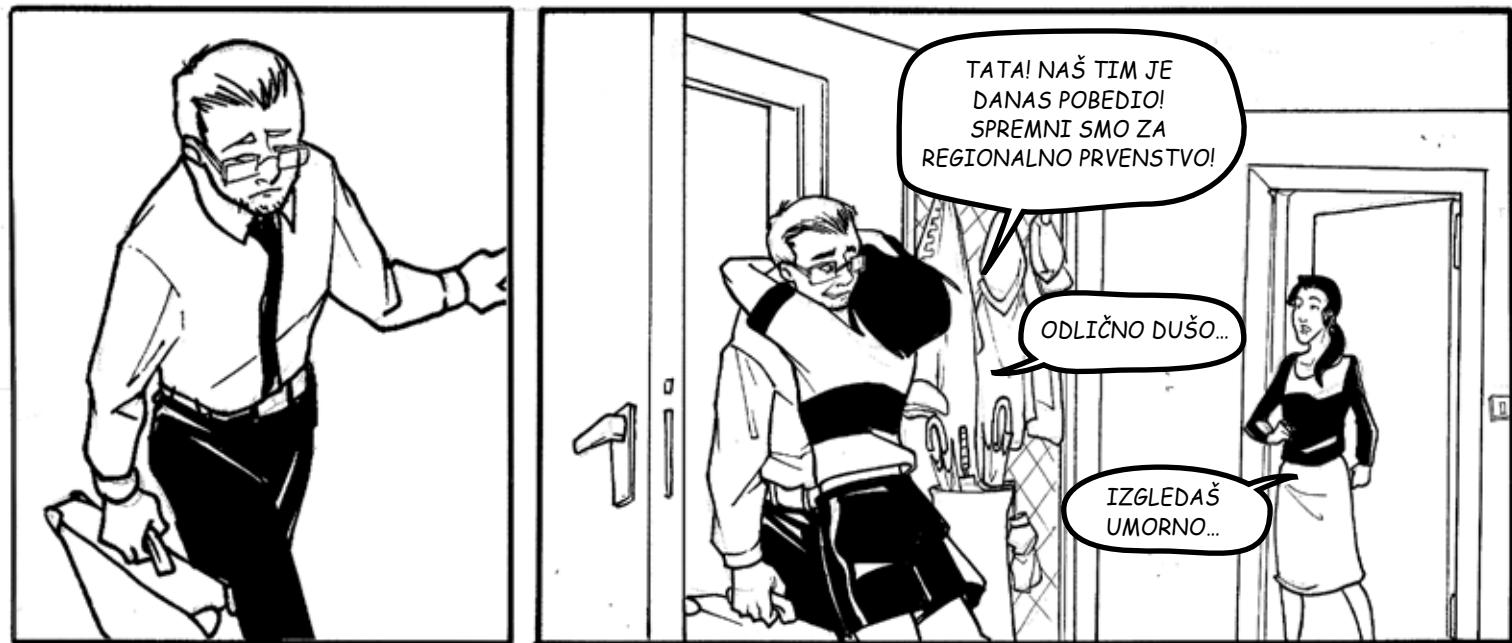
UKOLIKO PRISTANEMO NA VETRENJAČE, HOĆE LI SE POBOLJŠATI VAZDUH U GRADU?

"FOSILIJA JE NAJBOLJI IZBOR ZA NAŠ VOLJENI GRAD.
ČIST, EFIKASAN I POUZDAN UGALJ, UMESTO..."

TO JE ON BIO, TATA. FOSILIJA
GUBI NA POPULARNOSTI,
GRADONAČELNICA SE SLOŽILA SA
NOVIM SASTANKOM U VEZI ODLUKE
OKO BARTONOVE DOLINE.

ENERGOSOLAR ĆE DOBITI UGOVOR, I NA SVE
TO, DOBJIJAMO ODOBRENJE NARODA. JESI
LI VIDEO KOLIKO KOMPANIJA I LOKALNIH
FIRMI PRELAZI NA EKOENERGIJU?

..A TI SI, DUŠO, VOĐA I CENTAR.
ALI NE VERUJEM DA BI ME
OTPUSTILI ZBOG TOGA.

IVO JE STRAŠNO. ŠTA ĆEMO
SAD? TREBALO BI DA NAPUSTITE
KAMPANJU, OBOJE. NIJE VREDNO
OVOGA.

MAMAI ŠTO ONI PRILJAVIJE
IGRAJU, JAČE ĆEMO SE BORITI!
MORAMO SE BORITI PROTIV NJIH
JOŠ I VIŠE AKO SU ZLI!

PLUS, NEĆU Povratiti svoj
posao ukoliko se fosilija
pita. Naći će drugi. Kao što
si rekla, jedan sam od
najboljih.

"ALI KO JE SOFIJA, VOĐA
ZELENOG POKRETA U NAŠEM
GRADU? KOJI SU NJENI
RAZLOZI?"

DA LI ĆE ODGOVORITI
NA IZAZOV DA
SE POJAVI PRED
KAMERAMA?"

SOFIJA, ODLUČILA SI DA PROMOVIŠE DOBAVLJAČE KOJI PRODAJU EKOENERGIJU.

ZAPOČELI SMO LOKALNU AKCIJU ZA VETRENJAČE, ALI SMO OTKRILI DA MOŽEMO UČINITI VIŠE KAO DEO EKOENERGIJA POKRETA.

TAKOĐE, PRODAJA EKOENERGIJE DOPRINOSI FINANSIRANJU OBNOVLJIVIH KAPACITETA.

KAKO TO MISLITE?

PRI KUPOVINI STRUJE OD DOBAVLJAČA EKOENERGIJE, DEO NOVCA ODLAZI NA PROJEKTE ZA ZAŠTITU KLIME.

TO ZNAČI DA SVOJOM KUPOVINOM ČINITE DOBRO DELO. KAKO TO FUNKCIONIŠE U PRAKSI?

ONI FINANSIRAJU UDRUŽENJA ISKUSNA U TIM AKTIVNOSTIMA.

U SKORIJE VРЕME SU SPONSORIZISALI NVO OIKOS KOJI JE SNABDEO SEOSKУ ŠКОLU U TANZANIJI SOLARNOM ENERGIJOM.

O EVALUACIJI PREDLOGA ZA
IZGRADNJU ELEKTRANE U
BARTONOVOJ DOLINI.

IMAMO DVA
TENDERA: FOSILIJA GRADI
TERMOELEKTRANU,
ENERGOSOLAR GRADI
FARMU VETRENJAČA.

GLASANJE JE
ZAVRŠENO.

SA 70% VEĆINE, GRADSKO
VEĆE DODELJUJE UGOVOR
SUNČEVOM ZRAKU.

DVE GODINE SU PROŠLE,
I GLE, KAKO SE STVARI
MENJAJU.

VETRENJAČE SU BILE ODLIČNA
ODLUKA ZA GRAD. SVEST O
KLIMATSKIM PROMENAMA JE
PORASLA.

FOSILIJA NIJE VIŠE
NAJUTICAJNIJA KOMPANIJA
U GRADU. VIDITE LI REKLAME
ZA SUNČEV ZRAK? TO JE NOVI
POSAO MOG OCA.

EKOENERGIJA JE
TAKOĐE PORASLA.
SADA IMAJU 45
DOBavljača uz sebe.

JA VOLONTIRAM ZA NJIH, KAO I
MNOGO MLADIH LJUDI. POČELI SMO SA
DONIRANJEM TRI KLIMATSKA PROJEKTA
OD PRIHODA NOVIH UGOVORA.

ZELENIJA
BUDUĆNOST NIKAD
NIJE BILA BLIŽA.

Šta ja mogu učiniti?

Klimatske promene su najveći izazov čovečanstva danas. Izveštaji o povećanoj emisiji gasova sa efektom staklene bašte i očekivani rezultati su više nego alarmirajući. Dobra vest je da znamo kako da spremimo dramatične klimatske promene. Tehnički i ekonomično je moguće živeti unutar granica jedne planete.

Na nesreću, pre malo je donosioca odluka koji prihvataju problem sa ozbiljnošću. Drže se starih rešenja ili prihvataju kratkoročna rešenja. Na svu sreću, sve je više ljudi kao Sofija: ljudi koji preuzimaju inicijativu, umesto da čekaju ambiciozne međunarodne klimatske sporazume.

Pojedinačni akt nije uzaludan. On je naznaka o povećanoj grupi ljudi koji veruju da je ovo korak napred. Te grupe neće ostati neprimećene od strane političara koji žele pobedu na izborima u narednim godinama. Ni od strane kompanija koje žele da prodaju svoje proizvode u 2020-im i 2030-im. Ove aktivnosti imaju smisla čak i za našu svakodnevnicu: moguće je uštedeti dosta novca i poboljšati zdravlje time što ćete biti ekološki svesni.

Kod kuće

1. Pređite na EKOenergiju. Ne samo da je ovo najbolji način kojim se osiguravate da Vaš ugovor za električnu energiju vodi pozitivnim promenama, nego je i jasan signal proizvođačima i političarima da imate poverenje u 100% obnovljivu energiju.

Pročitajte više na www.ekoenergy.org > Kako kupiti EKOenergiju?

2. Koristite obnovljive izvore za grejanje i hlađenje doma, kao što su biogas ili toplotne pumpe koje rade na obnovljivu električnu energiju.

3. Izmerite svoju potrošnju električne energije i svoje troškove, te ih pokušajte redukovati sledećim merama:

- Vodeći računa o energetskoj efikasnosti objekta pri kupovini ili iznajmljivanju
- Izolacijom svog doma
- Pranjem uvek punе veš mašine i sušenjem na vazduhu
- Ne rasipajte vodu, naročito ne toplu vodu
- Kupovinom energetski efikasnih električnih aparata koje ćete isključiti kad nisu u upotrebi
- Kuvanjem sa poklopcem i čekanjem da se hrana ohladi pre nego je stavite u zamrzivač ili frižider

Na putu

4. Izbegavajte korišćenje automobila. Vožnja bicikle ili pešačenje je u većini slučajeva dobra i zdrava alternativa. Ukoliko javni prevoz nije opcija, pokušajte zajedničkim prevozom do posla; ovo je dobar način uštede, zagađenje je manje a moguće je upoznati nove ljudе.

5. Odmor ne mora biti na udaljenoj destinaciji da bi bio lep. Izbegavajte letenje, avio saobraćaj predstavlja sve veći izvor emisije gasova sa efektom staklene baštе.

Jedite pametno

6. Proizvodnja i transport hrane je izvor velike emisije gasova sa efektom staklene baštе. Kako biste smanjili Vaš karbonski otisak, možete:

- Redukovati potrošnju mesa i mlečnih proizvoda
- Kupovati lokalnu, sezonsku hranu
- Kupovati organske proizvode
- Ne kupujete više nego što možete pojesti. Za početak, možete pratiti koliko hrane bacate.

Smanjite, koristite ponovo, reciklirajte

7. Vodite računa o svojim stvarima. Što duže ih koristite, manje otpadaka proizvode i manje energije je potrebno za proizvodnju nove robe.

8. Kupujte korišćene stvari, kvalitetne proizvode i proizvode koji ne koriste nepotrebno pakovanje.

9. Poklanjajte održive poklone. Milioni poklona završe u kanti za otpatke nakon upotrebe. Umesto toga, poklonite vaučer za odlazak u pozorište, ponudu za masažu ili čak upišite prijatelje za deo parcele u bašti vaše lokalne zajednice.

Podržite zaštitu vrednosti

10. Glasajte za političare koji ozbiljno shvataju klimatske promene. Podržite organizacije koje se bave klimatskim promenama, ljudskim pravima, planiranjem porodice...

Pročitajte više na

http://ec.europa.eu/clima/citizens/tips/index_en.htm

Svemoguća Fosilija planira da izgradi novu termoelektranu na Batonovojoj dolini. Ali, nisu jedini zainteresovani za ovu oblast: Sunčev zrak (or Energosolar) želi umesto toga da izgradi farmu vetrenjača. Ovaj predlog dobija neočekivanu pomoć kada Sofija sa svojim prijateljima započne kampanju promocije obnovljive energije.

Sofija uskoro otkriva da ovo nije samo pitanje za političare. Na otvorenom tržištu, potrošači mogu da biraju koju će kompaniju podržati i koju će struju kupiti. Kada joj ovo postane jasno, Sofija ubrzo započinje "Pređite na EKOenergiju" kampanju.

"Radi se o mogućnosti izbora.
Samo razmislite o tome."